

Sygn. akt II S 2/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie

na posiedzeniu w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Róžański
Sędziowie:	SA Stanisław Urban (spr.) SO del. Grażyna Artymiak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Halina Rączy

w sprawie skargi skazanego **M. R. (1)**

na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w P. w związku ze złożoną przez niego skargą na decyzję Komisji Penitencjarnej Zakładu Karnego w M.

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2, art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z. zm.)

postanowił:

stwierdzić swą niewłaściwość i **przekazać** sprawę do rozpoznania jako właściwemu Sądowi Okręgowemu w P..

UZASADNIENIE

Skazany M. R. (1) złożył do tut. Sądu Apelacyjnego skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w P., toczącego się do sygn. akt IV Pen 14/15, a dotyczącego skargi na decyzję Komisji Penitencjarnej Zakładu Karnego w M. o jego degradacji.

Autor skargi wniósł o:

- stwierdzenie przewlekłości postępowania z jego skargi na decyzję Komisji Penitencjarnej Zakładu Karnego w M., toczącego się przed Sądem Okręgowym w P. Wydział Penitencjarny,
- zlecenie Sądowi Okręgowemu podjęcia odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie,
- zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 4000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Każdy sąd, zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k., ma obowiązek z urzędu badać swoją właściwość, a w razie stwierdzenia niewłaściwości zobowiązany jest do przekazania sprawy sądowi właściwemu lub innemu organowi. Ten ogólny przepis ma również, co nie ulega wątpliwości, zastosowanie do postępowania toczącego się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843, z. zm.- przytaczana dalej jako ustawa o skardze na przewlekłość postępowania).

Przepis art. 4 cyt. wyżej ustawy reguluje właściwość sądu w sprawach dotyczących rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania. Tak więc właściwy rzeczowo w tych sprawach jest „sąd przełożony”.

Postępowanie zainicjowane skargą M. R. na decyzję Komisji Penitencjarnej Zakładu Karnego w M. o jego degradacji, toczy się przed Sądem Okręgowym wP..

W takim układzie można by przyjąć, że sądem przełożonym byłby Sąd Apelacyjny, gdyby nie treść art. 4 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania. Zgodnie z tym przepisem sądem właściwym do rozpoznania skargi dotyczącej przewlekłości postępowania egzekucyjnego lub innego postępowania dotyczącego wykonania orzeczenia sądowego jest sąd okręgowy, w którego okręgu prowadzona jest egzekucja lub wykonywane są inne czynności, a gdy egzekucja lub inne postępowanie dotyczące wykonania orzeczenia sądowego prowadzone jest w dwu lub więcej okręgach - sąd, w okręgu którego dokonano pierwszej czynności. Przypomnieć należy, że skarga skazanego tyczy się czynności z postępowania wykonawczego.

Zauważyć też należy, iż przepis art. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, w jego poszczególnych jednostkach, nie czyni rozróżnienia na postępowanie karne ani cywilne, co ma istotne znaczenie dla określenia sądu właściwego dla rozpoznania skargi w postępowaniu wykonawczym, a konkretnie - skargi skazanego na decyzję organu postępowania wykonawczego. Również w żadnym jego ustępie nie ma mowy o „innym postępowaniu dotyczącym wykonania orzeczenia sądowego”, poza jego ustępem 4.

Kwestia ta znajduje również odbicie w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie. Ścierają się tu ze sobą dwa zapatrywania.

Z jednej strony prezentowane jest stanowisko, że przepis art. 4 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania kompleksowo rozstrzyga problematykę sądu właściwego do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania wykonawczego (np.: postanowienia SA we Wrocławiu: z dnia 5 września 2012 r., II S 19/12, LEX nr 1220384 i z dnia 10 kwietnia 2013 r., II S 8/13, LEX nr 1299111; postanowienia SA w Krakowie z dnia 12 października 2010 r., II S 24/10, LEX nr 821844 i z dnia 28 kwietnia 2011 r., II S 7/11, LEX nr 1099211; postanowienie SA w Szczecinie z dnia 3 lipca 2013 r., II S 19/13, OSASz 2013/4/36-39, KZS 2013/11/101; J. Skorupka (red.), W. Jasiński, W. Szydło, Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz, str. 158 i n.).

Z drugiej strony akcentuje się (za takim poglądem opowiada się Sąd Apelacyjny w Lublinie, postanowienie z dnia 23 marca 2011 r. II S 7/11, LEX nr 852303; oraz P. Górecki, S. Stachowiak, P. Wiliński. Skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego i sądowego Komentarz, Oficyna 2010 teza 13 do art. 4), iż właściwy do rozpoznania takiej skargi, dotyczącej postępowania wykonawczego, będzie właściwy sąd przełożony, tj. Sąd Apelacyjny.

Zdaniem tut. Sądu, zasadne będzie podzielenie pierwszej z prezentowanych linii, odnośnie sądu właściwego do rozpoznania skargi dotyczącej postępowania wykonawczego, oraz argumentacji przedstawianej na jej poparcie. Przepis art. 4 ust. 4 powołanej ustawy kompleksowo rozstrzyga problematykę sądu właściwego do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania wykonawczego. Jak wspomniano powyżej, żaden inny przepis w/w ustawy nic nie mówi o wykonaniu orzeczenia. Przepis art. 4 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania ma charakter *lex specialis* w stosunku do art. 4 ust. 1. Należy przyjąć, że gdyby ustawodawca chciał wyłączyć zastosowanie art. 4 ust. 4 w postępowaniu karnym wykonawczym, to dałby temu wyraz wprost w przepisie. Dostrzec należy również mankament takiego rozumowania (zauważany także przez zwolenników tej linii). Rozwiązanie to w sprawach karnych wydaje się

być wadliwe, gdyż to właśnie Sąd Okręgowy jest w części z nich odpowiedzialny za wykonywanie zapadłego orzeczenia (tak J. Skorupka (red.), W. Jasiński, W. Szydło. Skarga na naruszenie prawa..., op. cit. str. 158, uw. 20). Wykładnia przepisu art. 4 ust. 4 sprowadzająca się do twierdzenia, że przepis ten nie dotyczy wykonania orzeczenia sądu karnego, jest interpretacją contra legem, podstawową zaś regułą wykładni jest wykładnia gramatyczna. Dodatkowym argumentem zwolenników, opowiadających się za stosowaniem art. 4 ust. 4 w realiach przedmiotowej sprawy jest to, iż sama ustawa zna inne sytuacje, w których ogólna reguła wyrażona w art. 4 ust. 1 nie ma zastosowania (i to nie z braku systemowego sądu przełożonego) - choćby art. 4 ust. 1b.

Dlatego też, stwierdzając swoją niewłaściwość, z uwagi na to, że sądem rzeczowo właściwym do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania dotyczącego wykonania orzeczenia sądowego będzie zawsze sąd okręgowy (art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze...), na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 cyt. ustawy, przekazano skargę Sądowi Okręgowemu w P..

Powyższe stwierdzenie nie przesądza jeszcze tego, iż skarga zostanie merytorycznie rozpoznana. Sąd Okręgowy powinien rozważyć czy ustawa o skardze na przewlekłość postępowania znajdzie zastosowanie do postępowania zainicjowanego skargą na decyzję komisji penitencjarnej. Zwrócić również należy uwagę - w razie przyjęcia, iż w/ w ustawa, będzie miała zastosowanie w tej kwestii - na wymogi konstrukcyjne skargi, w szczególności przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie stwierdzenia przewlekłości. Te wskazane w uzasadnieniu (podnoszona możliwość złożenia zażalenia) nie wystąpiły, wszak zgodnie z art. 3 § 3a k.k.w. - na postanowienie w przedmiocie właściwości w postępowaniu wykonawczym zażalenie nie przysługuje.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.